

CASTELL LLUBI

nº 11 Juny - Julid 1988

a. maza-jarres

D.L. P.M. - 155/1986

REVISTA "CASTELL LLUBI"

nº **11**. Juny-Juliol, 1988.

REDACCIÓ: Equip CASTELL LLUBI

FOTOGRAFIA: Miquel Castell.

EL NOSTRE AGRIMENT A:

Joan Galma, Biel Frontera,
Magdalena Perelló, Pere Calafat,
Jordi Soler i a tots els que d'una
manera o altra han contribuït a fer
possible la publicació que teniu
entre les mans.

Preu: 100 pts.

REDACCIÓ: Carrer de Santa Margalida nº 4
Telèfon: 52 24 99

IMPRÈS A: "Apostol y Civilizador",
Convent, 7 PETRA.

ELS ARTICLES D'OPINIÓ I TOTS EL
SIGNATS NO NECESSARIAMENT COINCI-
DEIXEN AMB ELS RESPONSABLES DE
LA PUBLICACIÓ.

Portada:
Aquarel·la del
suplement "Pobles
de Mallorca" nº 10.

CAFETERIA

Can Vicari

Av. Son Marget, S/N
Tel. 522143

Oficines
Obispo Llopart, 40 - 1.^a
(Galeria Mall-Vall)
Tel. 504350 INCA

San Felio, 66
Tel. 522248
LLUBI

Miguel Perelló Alomar
AGENTE DE SEGUROS COLEGIADO N.º 49971

RESTAURANT

SA TAPARERA

Carrer D.Fleming, 7
LLUBI

AL NOSTRE PARER.

EDITORIAL

Signes d'identitat

És a punt d'esclatar l'estiu: sant Joan encendrà la calor de l'estiu i tot Mallorca, successivament, sense parar, fins a sant Miquel, tot just entrada la tardor, serà un fester!

Quin goig, el dels nostres avis, quan dalt del campanar, tot repicant les campanes —que marcaven les fites, els planys i les gaubances del poble— començava a voleiar la bandera, la bandera de les festes patronals!

El número de *Lluc* que teniu a les mans no vol ser un record nostàlgic. Prou que ho sabem que les festes d'estiu han hagut de suportar fotes envestides. No tenim el mateix ritme d'antany, els balls a discoteques i sales de festes, amb això del turisme i altres herbes, ja no té aturall! Però les festes encara hi són: i ens preguntam ¿com són ara? quin paper hi juguen, en la nostra societat? què signifiquen?

No hi ha cap mallorquí que estimi aquesta terra nostra que no lamenti, a partir dels anys cinquanta, una progressiva pèrdua d'identitat del nostre poble. Que la nostra illa hagi esdevingut alhora país receptor d'un turisme massificat i d'una allau d'immigrants de la península, de les regions més deprimides, ha marcat una forta incidència en l'esmoreïment de tants i tants de signes de la personalitat col·lectiva dels mallorquins.

Pensem només que la diversió, la festa, s'ha sentit trastornada de cap a peus, no tan sols pel turisme, és ver, sinó per una societat consumista també pel que fa al temps d'oci i d'esplai. ¿No hem afirmat sovint que tot Mallorca, d'estiu, sembla una gran sala de festes? On no tan sols hi ha «mateixes» i «boleros», ball de bot pel consum dels estrangers, sinó també «tablaos» i la «fiesta nacional»...

Però, és curiós, al marge d'aquest fenomen, les nostres festes patronals continuen, amb més o manco empenta, i això sí que ens umpl de goig i d'esperança, renovades a molts d'indrets, recuperades pel jovent i per gent autènticament patriota, precisament perquè en aquest esclat de goig popular hi veuen un **SIGNE D'IDENTITAT**, privilegiat per al manteniment de la nostra ànima col·lectiva.

Aquest fet, tan positiu, ens fa pensar que la «balearització» no arribarà a enderrocar uns espais, uns monuments espirituals, tan entranyables i significatius com són les festes dels nostres pobles, des de sant Joan a sant Miquel.

Si és vere que la societat d'avui està mancada d'una escala de valors, i més tost els trabuca espeses vegades, hem d'afirmar rotundament que l'ancestral tradició nostrada de les festes d'estiu és un valor a conservar, a protegir i a promoure. Ho deim amb absoluta rotunditat, fonamentats en la millor filosofia antropològica del moment.

Els veïns de les nostres viles i ciutats, els ajuntaments que han patrocinat la conservació d'aquest patrimoni autènticament «artístic», tantes associacions i tants de patriotes que han suat de valent per dur endavant projectes i realitzacions de vertadera consciencialització popular, mereixen la nostra enhorabona, el nostre homenatge des de les planes d'aquesta revista, oberta de pinte en ample a tot allò que sigui «amor de pàtria», a tota «saba antiga i pura que fa el cor més mallorquí». No per un amor romàntic a l'antigor simplement, sinó per voler consolidar els lligams que uneixen l'avui festetjat conscientment a l'antic que perviu per donar-nos consciència de continuïtat en la línia del que caracteritza espiritualment el poble nostre.

Per acabar, direm que la religiositat popular —que s'ha debatut darrerament a nivell diocesà— ha de ser promoguda, animada i encaminada també com un d'aquells valors consubstancials a l'autèntica fesomia de la nostra ànima col·lectiva per tal que els valors religiosos de les nostres festes d'estiu esdevinguin un suport a l'evangelització a partir d'uns fets —uns sants, uns misteris celebrats— que tant tenen a veure amb la fe cristiana, i a partir de fer avinent als mallorquins d'avui que són cristianes les seves arrels i que en el missatge evangèlic poden trobar la plenitud de l'humanisme integral.

De Jove a Jove

N'Andreu "Gelat"

N'Andreu Planes Gelabert, encara que tothom el coneix com N'Andreu "Gelat", és un jove del nostre poble, normal i senzill, una persona sense grans aspiracions però que té ben clar una cosa en aquesta vida. La seva filosofia és viure el moment, passar-ho bé, anar beguent glop a glop del tassó de la vida. Casi res...!

* Contemós de quan eres a LLuc estudiant.

* Hi vaig estar cinc anys a LLuc, de tercer fins a vuitè, era com qualsevol altra escola, només que era un internat i no anaves per rfes a ca teva. Solsament solies baixar un pic cada mes.

En el temps lliure nos avorriem molt, ja que no nos deixaven sortir a defora només teniem el pati per jugar, bé! feiem lligues de futbol, excursions per sa montanya amb un pare molt vei però que caminava molt.

Cada dia nos feien anar a missa i jo a més a més era blavet i havia d'assetjar molt.

Jo era petit però supos que intentaven reclutar gent perquè es fes frare, cada setmana venia un missioner a fer-mos un sermó, te menjaven es "coco" jo vaig estar un any que casi vaig dubtar i tot.

Ara que ho he passat en tenc un bon record, però no hi tornaria anar, ni enviaria un fill meu a un internat. Lo millor són els amics que vaig fer, pensa que durant cinc anys varem estar pràcticament ses vint i

quatre hores del dia plegats i se fan molts bons amics. També m'en record que allà ja nos feien ses classes en català.

* Totalment en català?

En un principi no, és a dir, en temps d'en Franco només teniem l'assignatura de català, però tot d'una que va morir tengunem tot l'ensenyament en català, llibres i tot, exceptuant el de llegua castellana. Allà t'ho posaven més o mjenys clar que tenies una llengua i s'havia d'usar. Jo som mallorquí i no som espanyol, mai ho he pensat que ho fos. Tenim els nostres costums i la nostra llengua.

Trob que tornam cap enrera, cada vegada hi ha més gent d'extrema dreta, sobretot a Palma, i xerrant en castellà. Deu fer davers un mes que anarem a Ciutat amb un parell d'amics i nos digueren a la cara

"mallorquines de mierda", No crec que en surtiguem mai, tenc poques esperances.

* Què penses de l'Església?

* Pens coses molt fortes, és el negoci més gros que s'ha montat, un montatge de molts de euros que sempre ha fet el que li ha convengut, no lo, que interessa al poble sino el que li interessa a ell.

* T'interessa la política?

* No massa, l'autonomia no me convé, crec que no s'està lluitant amb el poble, s'ha de mirar més per Mallorca. Lo ideal seria un govern totalment mallorquí, amb les seves pròpies lleis, amb partits com UN o PSM, totalment mallorquins, no com per exemple el PSOE o AP que són partits espanyols que esperen les ordres de Madrid.

* I del Ajuntament?

* De l'Ajuntament m'estim més no parlar-ne.

Castell-Blubi
 vos desitja
 unes bones
 festes de Sant Feliu.

* I la pagesia no t'interessa?

* No m'enrolla, està molt malament i dona molt poc, és una feina discriminada, fas molta de feina i a canvi treus molt poc, ho tenc bastant clar, faig comptes fer feina de lo que surti per guanyar-me la vida i mirar de pasar-mo lo més bé possible.

* Què t'agrada fer i que fas el temps lliure?

Sobre tot sortir cada vespre. Si venc de fer fina i me'n vaig a jeure tot d'una l'endemà no estic bé, m'agrada xerrar amb sos amics, fa una temporada que me dedic als escacs però sobre tot m'agrada sortir, sortir...

A Llubí no hi ha gens d'ambient, t'en vas a Campanet i hi ha molta més animació i això que és un poble tan petit com el nostre, la gent de Llubí és molt morta i no hem d'esperar que sigui l'Ajuntament el que l'animi sino que ha d'ésser la mateixa gent, sobre tot la gent jove.

Texte: Magdalena Perelló.

CORRECCIÓ DE BARBARISMES

referents a:
EL CARRER

Barbarisme, Forma correcta

ACERA	voravia, vorera
ALCANTARILLA	claveguera
ALUMBRAT	enllumenat
BARRIO	barri
BASSURA	fems, brossa
BATXE	clot, sotrac
CAMION	camió
PARAFANGOS	parafang
RASCACIELOS	gratacel
SEMAFORO	semàfor
TRAFIC	trànsit
XOQUE	xoc, topada

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

ESCATILS

per Biel Frontera.

- L'esquerra està cansada d'anar a peu i de rebre singlades, eh?...
- Perquè la dreta no baixa del carro ni amolla les corretjades!...

- Què és un regidor?
- Un ase carregat de feina i pagat a garrotades!...

- El pont de Son Marget fa una pudor que entabana, eh?...
- Idò posa-t un tapa-nassos.

- Quan en el món les riqueses sien més horitzontals tindrem més pau i manco fam, eh?...
- Però això serà tan difícil com un ase volar.

- Es doblers no ho són tot, són poc més poc manco, una canya del cove eh?...
- Però sense aquesta canya, el cove s'esbuca.

- Què és compartir?
- El bessó per tú i la clovella per jo...
- Ara t'hi he agafat.

col·laboració.

**CAFE
ES RECLAM**

**Plaça España, 1
Tel. 522112 (LLUBI)**

**TALLER MECANIC
GERMANS TORRENS**

Reparacions en general
Planxa i pintura
Servici camió - grua

C/ Jose Antonio, 5 - Tel. 522237 LLUBI

Conversa amb D. Jaume Bennassar

Durant onze anys D. Jaume Bennasser ha estat rector de l'Església de Llubí. Ara per motius de força major ha de deixar la nostra comunitat per integrar-se a una altra, la parròquia de Sant Josep Obrer a Palma.

Onze anys creim que són importants i deixen una empremta al poble i al mateix capellà que l'ha servit. Per això hem cregut interessant fer-li aquesta entrevista que a més a més ens ha servit per acostar-nos a l'aspecte religiós tan important dins la vida comunitària de Llubí.

P. Creu que Llubí és un poble religiós que es sent integrat dins la seva Església?

R. Desde el primer moment vaig notar que Llubí era un poble bastant religiós.

Ara bé, crec que en una societat més pluralista i tolerant com la que vivim, les pràctiques religioses han anat minvant. Però jo crec que ésser cristià és sinònim de religiós. I els cristians han de compartir la seva fe amb els altres cristians per tenir consciència de que pertanyen a una comunitat de creients. Per això jo crec necessari que els qui formem aquesta comunitat ens hem de reunir per invocar a Jesucrist i alimentar la nostra fe. I crec que en aquest sentit la celebració de l'Eucaristia és molt important i hauria d'ésser l'acte central de tot cristià. Jo crec que una societat oberta en que es valoren molt els èxits científics i tecnològics, encara que disminueixin les pràctiques religioses ésser

creient suposa una opció més lliure i res pensable. La gent ha de prendre consciència de que l'Església no són els capellans i religioses sino que tots ens hem de sentir integrats i un canvi de capellà no hauria d'afectar la marxa normal de l'Església.

P. Però ha de tenir en compte que pot haver-hi profundament religioses però que no practiquen la seva fe per causes diverses.

R. Jo això ho consider un contra sentit. Si un realment es sent religiós, això ho ha de manifestar amb unes pràctiques. Moltes de vegades nos pensam que els actes religiosos són actes buits en que simplement ses coses es fan per un costum o tradició. Però la pràctica religiosa no ha d'ésser això. La pràctica religiosa és una vivència de fe. I si la gent és religiosa ho ha de manifestar en els seus actes. Per això jo crec que ésser religiós i no practicant és una situació absurda.

De totes maneres jo crec que tot això és una conseqüència d'una situació anterior i que a poc a poc s'anirà clarificant. Hem de tenir en compte que en pocs anys hem passat d'una societat uniforme a una societat pluralista i democràtica. En una societat com la nostra les opcions tendiran a ésser més definides i responsables. I actualme es necessita molta força de voluntat per ésser cristià i practicant. Cada vegada es fa més necessari tenir unes idees ben clares per poder descobrir el sentit de la vida, per conèixer en què consisteix la felicitat i obrar en conseqüència i tot això és i serà molt difícil.

I a part d'aquesta força de voluntat també és necessària la força de l'Esperit i per això jo també don molta d'importància a l'oració encare que a la nostra societat es dona molta mges importància a lo immediat, a n'els plaers i a l'erotisme i sobre tot als bens materials i això fa que es valori a la persona no per lo que és sino per lo que té. I degut a n'això s'haurà de tenir una gran força per dona raó de la nostra esperança.

P. Creu que el poble de LLUBÍ es preocupa pels problemes de la seva Esglesia.

R. Crec que molta de gent no s'en preocupa. Hi ha molta de gent que es pensa que l'Esglesia és un lloc on es distribueixen uns serveis religiosos i que l'Estat paga al capellà perquè els administri. De totes maneres jo crec que hi ha un ampli sector de l'Esglèsia de Llubí que no pensa així. Molta de gent te un concepta bastant pejoratiu de la joventut. Però jo crec que entre la joventut cada vegada hi ha més consciència de que ells també són Esglèsia. Per exemple en el nostre poble durant aquests anys s'han anat formant uns grups molt acostats a la parròquia com són el grup de confirmació que han fet feina durant dos anys. Amb ells hem preparat

distribuidors:

HNOS. PERELLO, S.A.

Carrer Cardenal Cisneros, 65 INCA
TEL. 503909

- pollastres
- trossetjat de pollastre
- gallines
- conills
- OUS

JOSEP TUGORES FLORIT

Taller de ferreteria i fusteria metallica

Portes basculans i practicables

Carrer Cruz, 114 (LLUBÍ)
Tel. 520462 (SINEU)

algunes festes, hem fet celebracions de la penitència, etc. Hi ha també altres grups acostats com són el Coro Parroquial, S'Obreria de Sant Antoni, El Club d'Esplai i, encara que uns i altres tene conceptes distints de lo que és l'Església, tots ells se'n han preocupat.

Precisament jo pensava, si no m'en hagués hagut d'anar, de fer un Consell Parroquial de Pastoral a on persones elegides democràticament per aquests grups representassin dins d'aquest Consell a aquelles persones que es preocupen per l'Església.

P. Parlant més dels joves i l'Església, vostè creu que la crisi de vocacions religioses esta superada?

R. Jo crec que com hem passat d'una societat on imperava una dictadura a una societat més pluralista, tolerant i democràtica, la societat en general ha sofert una sacsejada profunda i com que no havíem estat educats en una concivència democràtica respectant les idees dels altres realment hi ha hagut una certa desorientació. En molts de casos la llibertat ha degenerat en llibertinatge. Però crec que a poc a poc la gent s'ha donat compte que els bens materials i els plaers no

són suficients per donar la total satisfacció i felicitat al cor humà i la societat se'n està adonant que són necessàries altres coses. Hi ha hagut un ampli sector de la joventut desencisada que ha perdut els ideals i no sabia cap a on caminava. I crec que una part d'aquesta joventut sí que va trobant un sentit a la vida. De totes maneres a la nostra societat actual fa molta de por el comprometer-se ja sigui en vocacions religioses a fins i tot en el matrimoni. Sí, jo crec que a poc a poc hi ha un reneixement de les vocacions, però molt lentament.

P. Creu que el capellà ha de prendre part dins la societat en el sentit d'un compromís real en aspectes tan diversos com són la política o els problemes de la injustícia que produeix una classe opressora sobre una altra d'oprimida.

R. En primer lloc l'Església està immersa dins una societat concreta i ha de denunciar tota classe d'injustícia. La gran diferència abismal entre rics i pobres, tal com diu el Papa a la seva darrera Encíclica, han de tendir a desaparèixer. I si l'Església ha d'anunciar el Reine de Déu té la gran tasca i obligació de denunciar tota

casta de pecat que hi pugui haver dins aquesta societat. I no només això sino que a més ha d'obrir vies de salvació. Certament que el capellà ha de denunciar tots aquests signes de pecat que retrassen l'adveniment del Reine de Déu però jo crec que concretament no s'ha de identificar per exemple amb cap partit ni opció política perquè això no és una tasca propia del capellà i a més a més ha de tenir una total llibertat per poder denunciar les injustícies que hi ha entre uns i altres.

P. Però vostè sap que hi ha en el món injustícies molt greus, països en que l'Església s'ha hagut d'embrutar els hàbits prenent part en determinades vies polítiques com a mitjà de lluita contra l'opresió i defensa del oprimits...

R. Sí, jo crec que t'estàs referint a la Teologia de l'Alliberació, l'autor de la qual és En Gustavo Gutierrez i que inicialment, si no record malament, aparegué en el Perú i s'ha anat difonent per tota Amèrica Llatina on hi abunda la misèria i la pobresa. Certament que l'Església ha d'estar a favor dels oprimits i ha d'ésser la veu d'aquells que no tenen veu. Però hi ha distintes maneres d'ensenyar aquesta teologia i desde el Vaticà han posat algunes dificultats i limitacions a n'aquesta nova teologia que devegades fa ús de la metodologia marxista. Certament l'Església no pot acceptar la lluita de classes perquè el cristià ha de practicar i predicar la reconciliació i aquesta reconciliació ha de venir per part dels opresors i dels oprimits. L'Església no pot admetre un cristianisme simplement horitzontal com seria únicament la defensa de tots els valors humans i el repatiment just de l'economia. Tot això ha d'ésser conseqüència de la projecció vertical de l'amor de Déu, és a dir, estimant a Déu estam obligats a defensar els pobre i oprimits jo crec que en el cas de la Teologia de l'Alliberació hi haura dificultats en la manera d'expressar-se per quant fa ús de la terminologia i teories marxistes que l'Església no admet.

P. Quin és per tant el paper de l'Església en el món actual?

R. No en el món actual sino desde sempre l'Església ha d'ensenyar la doctrina de Jesucrist i els camins de la salvació. I haurà de donar un missatge d'esperança i de salvació en una societat materialista. Crec que l'Església ha d'encoratjar a la gent i per això fins i tot s'han d'unir amb persones que no tene unes creences religioses però que duits per la seva bona voluntat lluiten per un món millor.

P. Quines han estat les seves impresions de Llubí?

R. Baix del punt de vista religiós Llubí era desconegut per a mi. Ara bé crec que cada poble és distint. Però cada vegada aquestes diferències es fan més petites. Això es degut a que altre temps els capellans estaven molt de temps, massa temps, a la mateixa parròquia i això feia que la vida religiosa s'orientàs cap a un determinat aspecte. A Llubí, com a tots els altres pobles de Mallorca, se notava que hi havia hagut una dominació i un dirigisme religiós. Moltes vegades fins i tot consultaven al rector a n'aquí convenia fer batle o quines decisions s'havien de prendre en certs aspectes de la vida política de tal manera que el capellà es convertia en una institució que la gent molt fàcilment confonia i mesclava amb altres com per exemple l'Ajuntament. Jo consider que

CAFETERIA

Can Vicari

Av. Son Marget, S/N
Tel. 522143

L'Ajuntament i L'Església son coses totalment diferents i no s'ha de confondre una cosa amb l'altra. El capellà no és cap autoritat civil sino que simplement ha de donar testimoni de fe. Jo vaig procurar desde el primer moment donar questa orientació a L'Església. Supòs que hi haurà gent que no l'haurà entesa perquè tal vegada esperaven que jo també em convertís en un líder. I un capellà lo que ha d'ésser és un germà entre germans i descobrir a Jesucrist a n'els altres.

P. La gent troba que vostè ha demanat molt poc per coses de l'Església.

R. En primer lloc he de dir que a part de les meves tasques religioses a LLubí, també m'he dedicat a l'ensenyament per poder viure del meu treball. Certament que tots els fets han d'ajudar materialment a l'Església i això és una obligació moral de tot creient. Però crec que no s'ha de demanar fins que els creients no estiguin convençuts de que l'Església és una cosa seva. Gràcies a Déu jo no he hagut de manester dels doblers de la parròquia ni de l'Obispat i els que he tengut han estat suficients per solventar els problemes que s'han presentat. Una de les obres més importants que hem fet ha estat arreglar la part elèctrica de l'Església.

P. Que li suposa aquest nou canvi de parròquia?

R. Crec que totes les etapes de la nostra vida serveixen per madurar la nostra personalitat i concretament per mi per madurar el meu sacerdoti. A les distintes parròquies que he estat sempre he après coses noves i les etapes estan interrelacionades i sempre se superen. Jo no conec la parroquia allà on vaig, no conec la gent que hi trobaré. Però un capellà lo que ha de procurar és integrar-se dins de la societat en que ha de viure. Es cert que és responsable hi ha de donar testimoni de Jesús, ha d'ésser una persona piadosa i sobretot ha de tenir uns diàleg amb Déu, però també s'ha de deivar aconsellar per tota la comunitat. Seguiré dedicant-me a l'ensenyament que crec també és una vertent sacerdotal i això me permet contactar amb els joves que també mos ensenyen coses noves. Hem de tenir en compte que els canvis de la nostra societat són molt profunds i es fan a una velocitat vertiginosa i si no contactam amb els joves ben aviat haurem perdut el contacte amb la realitat.

Rafel Perelló.

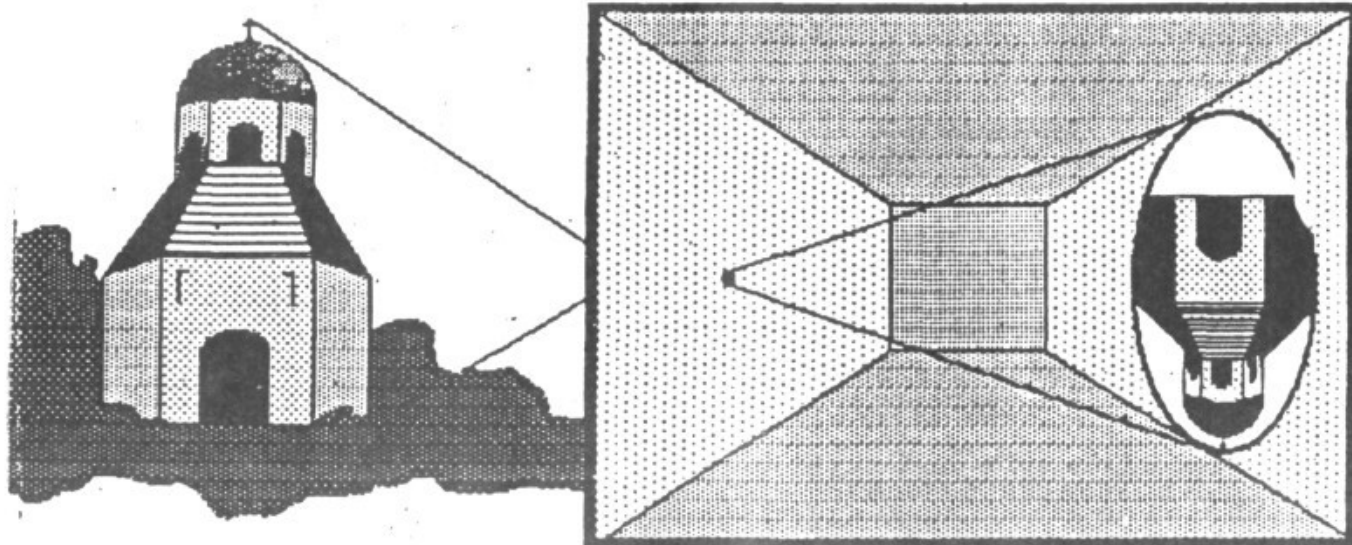
MUSIC BAR
TRUI
JOAN I TOMEU MARTORELL
Carrer Capián Castell, 9
Tel. 522038 LLUBI

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS

II MOSTRA
DE FOTOGRAFIES
VILA DE
LLUBI

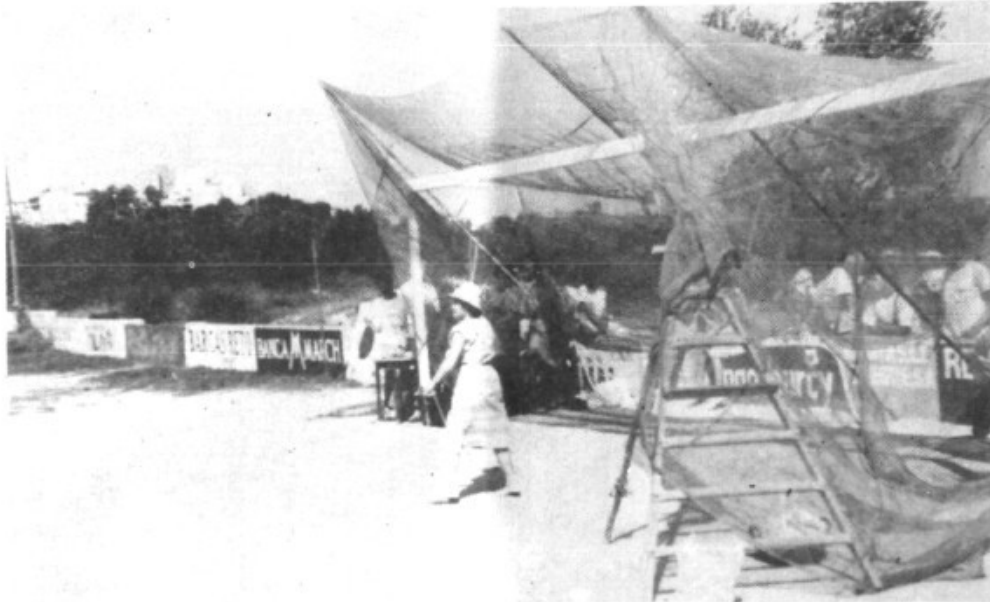
Patrocina: Ajuntament de LLUBI
Organitza: Grup d'amics de la fotografia

COL·LABORACIÓ.

CAMPIONAT DE MALLORCA DE TIR DE FONA.

La Federació Balear de Tir de Fona, potser la primera i única en el món, actualment està duent a terme, amb molt d'encert, el Campionat de Mallorca 1988 amb un mínim de vuit proves puntuables. Fins ara s'en han celebrades quatre: S'Hostalot, Llóseta, Soller i Campanet. Les quatre vinents seràn a Sa Pobla, Lluçmajor, El Toro i Cas Concos respectivament. Oficialment, però, en queden pendents les de Calvià, Felanitx i Son Serra de Marina, per confirmar, segons el calendari elaborat a principis de temporada.

Després de les quatre primeres proves, la classificació general va capitanejada per Diego Camuffas (Campanet), quinze punts, en homes; Cristobal Cuenca (Lloseta), devuit punts, en nins i Antonia Reinés (Campanet), nou punts, en dones. Són setanta vuit els federats: coranta set homes, devuit nins i dotze dones, i setanta els classificats que opten a la final en cadescuna de les tres modalitats. Cal a dir que qualsevol dels participants, degut a l'alta puntuació de cadescun, pot aconseguir el guardó de campió de Mallorca 1988.

ALBERGIA
ALBERGIA

Gabriel Ramis

C/. Capitán Castell, 7
 Tel. 522334 LLUBI

CARNISSERIA
CASTELL

Plaça Generalísimo Franco, 5
 Tel. 522069 LLUBI

ELS INICIS.

El tir de fona (bassetja o passetja, són correctes les dues formes; passetja és més col·loquial) nasqué a Llubí el primer d'Agost de l'any 1977. Dos anys després, o sia el 1979, es creà la primera Comissió Gestora d'aquesta modalitat esportiva, també a la vila de Llubí, amb Maties Amengual Bauçà, Mateu Canyelles Roca, Gabriel Frontera Gelabert, Margalida Joan Bauçà, Josep Mascaró Pasarius, Josep Obrador Cladera, Vicenç Palou Pizà, Tomeu Perelló Ramis i Josep Sanchis Pastor, tanja que podeu llegir a la darrera pàgina de la REGLAMENTACIÓ OFICIAL DEL DEPORT DEL TIR DE FONA editada el 1980, pel Consell General Interinsular de Mallorca. I al 1984 assolí el beneplàcit d'Esports com a organisme oficial federat.

D'aleshores ençà, la bassetja a Mallorca ha ressucitat des de les arrels del nostre passat en que fou un arma necessària pel seu propi manteniment i defensa personal i territorial. Tant és així, que a S'Ermitanyol de Llormajor ja hi ha un grup d'una trentena d'al·lots que practiquen el tir de fona. Dos dels quals, a Campanet, aconseguiren el segon i tercer lloc. I tot això és gràcies a un equip del qual l'ànima forta n'és Mateu Canyelles, president de la Federació Balear de Tir de Fona. Per molts anys Mateu.

Biel Frontera.

MAQUINARIA AGRICOLA

GUILLEM MESTRE C.B.

Maria de la Salut

Tel. 52.50.41

.....

A Llubí

Joan Alomar

c/. Maria Perello, s/n

Tel. 52.22.88

PSM-EN: "DARRER COMUNICAT"

Aquest comunicat podria convertir-se fàcilment en un drama romàntic, bastaria intentar justificar l'actitud que aquesta candidatura va prendre en la darrera sessió plenària a la qual va assistir. Ho hem intentat, però davant el to greujós que agafava aquesta història llagrimosa hem optat per estalviar-vos els plors i el sofriment i anar per feina.

Pensem que qui realment està decepcionat amb la decisió de no tornar als plenaris mentre no se'ns garantitzi el seu desenvolupament democràtic i la nostra integritat política i personal, també deu estar enterat de la nostra trajectòria, de la nostra tasca i de la nostra honradesa polítiques, per tant, confiam que tard o d'hora comprendrà que la nostra actitud estava justificada, que els fets que la produïren no eren aïllats ni insignificants sinó que eren els que feren vessar ja la nostra paciència després de cinc anys d'aguantar estoicament els embats d'una majoria municipal insensible, intransigent i en tot moment més obstinada a rebutjar, obstaculitzar i menysprear les nostres propostes que a governar pel bé del poble.

Ningú pot posar en dubte la nostra honradesa política. És ben evident que no ens han mogut cap mena d'interessos econòmics o personals, que hem donat uns anys importants de la nostra vida en benefici del poble, i també és cert que hi hem enterrat moltes il·lusions, molts de patiments, moltes hores de treball i de vigília, molts de nervis i moltes paraules, i, finalment, ens hem sentit sols, cansats i vilipendiats sense que ningú ens hagi ofert una mà solidària.

És un fet greu per a la consolidació de la democràcia en aquest poble que uns representants seus siguin vilment insultats en una sessió plenària, i que els membres de la majoria municipal no n'expressin públicament el seu rebuig, i no es mostrin solidaris amb ells davant uns fets i uns agents desestabilitzadors de la democràcia que precisament ells, com a majoria municipal, representen i han de salvaguardar.

Hem vist tanta misèria, tanta mala sang i tant de verí que hem dit prou! Com a polítics podem aguantar-ho tot perquè tenim fe en el futur i tenim unes idees que considerem justes i realitzables, però com a persones tenim uns límits ben humans, som sensibles al menyspreu, a l'insult més proçaç i a la incomprensió sistemàtica; som sensibles

també a la irracionalitat i a l'odi criminal d'uns papers que qüestio-
nen fins i tot l'honradesa de les nostres famílies, i si davant aquests
fets el seny, el sentit comú i la justícia callen i accepten, és que
estam en el desert i, per tant, els nostres esforços s'han d'encaminar
cap a sortir-ne com més aviat millor, sense tudar-ne massa en queixes
que tanmateix no trobarien cap destinatari. Això hem fet. Per això hem
pres la decisió que hem pres. Compreneu que ja no ens quedin energies
ni per rebatre les barroeres acusacions de què hem estat víctimes, ni
per minar el camí de la nostra retirada.

La nostra darrera il·lusió és que els nostres esforços hagin aferrat
en aquesta terra taperera nostra que dóna fruit amb tant poca savó. Es-
perem que aquesta no sigui la darrera il·lusió perduda.

No vos volíem fer plorar -i menys de rialles-, volíem només trobar
una manera civilitzada, cortès, de dir adéu i gràcies.

Llubí, maig del 1988

CANDIDATURA DEL PSM-EN A LLUBÍ

editorial
MOLL

Torre de l'Àngel, 4 - Tel. 724176 Apartat 142
07001 PALMA DE MALLORCA

NOVETAT EDITORIAL
RESSENYA BIBLIOGRÀFICA

Pere Morey Servera, L'ANELL DE BOKEN-RAU

17 x 24 cm. - 126 pàgines
ISBN 84-273-0540-0 - Rústica
684 pts (preu base), 725 pts (amb IVA)
1987, Editorial Moll, Palma de Mallorca

Cinquena publicació de Pere Morey Servera (Palma de Mallorca, 1941) amb la rondalla com a tècnica narrativa que segueix a "Rondalles dels qui les saben totes" (Ed. Moll, Les Illes d'Or 122-123), "Rondalles dels qui els agrada la història" (Ed. Moll, Les Illes d'Or 138), "La clàssica de Mossèn Bial (Rondalles dels qui els agraden picantetes)" i "Rondalles dels qui els agraden blanques" (Ed. Moll, Les Illes d'Or, 144).

"L'ANELL DE BOKEN-RAU" és una original aproximació a la nostra Pre- i Protohistòria, contada per Bernat Roquer, personatge habitual de les obres d'En Pere Morey, parent directe de tots els "Bernadets" que apareixen a les rondalles mallorquines, el qual, mitjançant un anell màgic, pot viatjar pel temps i assistir als moments més significatius del nostre passat.

Són deu rondalles que, endemés de llegir-se de bon grat, pretenen, principalment, d'engrescar el lector en el coneixement de la nostra història.

Aquest llibre, que és el primer títol d'una sèrie dedicada a la història de les Balears, ve il·lustrat per Rafel Vaquer.

COLOM I PASTOR, BARTOMEU. "Els principis de la Llei de Normalització Lingüística a les Illes Balears" Palma: Obra Cultural Balear, 1987.

El llibre de Bartomeu Colom, "Els principis de la Llei de Normalització Lingüística a les Illes Balears", editat per l'Obra Cultural Balear, és el primer intent -força reeixit- d'analitzar el contingut de l'esmentada llei, aprovada solemnement - i gairebé entusiàsticament- per totes les forces polítiques de les Illes, fa devers un any i mig.

Avui en dia, quan el sector públic ha adquirit tanta importància, la supervivència de les llengües depèn més que mai de les decisions polítiques. Al nostre cas, la Llei de Normalització Lingüística és l'expressió concreta d'aquesta decisió. Com diu l'autor, estam davant una llei d'objectius "que fixa fil per randa la política a seguir en matèria lingüística".

Aquesta voluntat política, però, no es pot concretar només fent una llei. Cal executar-la. I és en aquest moment que el llibre de Bartomeu Colom esdevé molt útil i clarificador, per la minuositat en què analitza les conclusions que es deriven dels principis de la llei. La igualtat plena entre les dues llengües oficials, el fet que el català es consideri la llengua pròpia de la nostra comunitat, la responsabilitat que s'encomana als nostres governants, els drets dels ciutadans a triar la llengua oficial que volen emprar en les seves relacions amb l'Administració, la promoció de la nostra llengua a l'ensenyament, als mitjans de comunicació, ...; són principis que suposen unes accions concretes dels poders públics. Els hem d'exigir, si volem salvar la llengua, que les duguin a terme fins a les darreres conseqüències. El llibre de Bartomeu Colom ens dona pautes de què podem exigir als nostres representants i suggereix quines decisions polítiques s'haurien de produir per a un correcte desplegament de la llei.

Es tracta, en definitiva, que la llei toqui de peus a terra. A més de l'aplicació correcta -i generosa- dels seus principis, fa falta estendre la seva influència a tots els àmbits. És imprescindible que els Ajuntaments aprovin els seus respectius Reglaments de Normalització Lingüística per regular el seu paper en la tasca de recuperació lingüística, que les escoles explotin al màxim les possibilitats que es plantegen a la llei, que el nostre Govern assumeixi d'una vegada "la planificació, organització, coordinació i supervisió del procés de normalització de la llengua catalana", tal com mana la llei.

Els ciutadans, però, en tenim la darrera paraula. La lliure elecció lingüística -com diu Colom- "és un dels principis sobre el qual pivota la llei". No serviran de res totes les disquisicions si no exercim el nostre dret a viure totalment en la nostra llengua; adreçar-nos a un desconegut sense canviar d'idioma, a tirar instàncies en català i que l'Administració ens hi respongui... Així omplirem de sentit els articles de la llei. Si no, es quedarà en una elucubració estèril.

Miquel Vives.

Col·laboració

COL·LABORACIÓ.

L'AEROPORT A SON BORDILS.

Beni-Felet.

Sembla que els hotelers de Can Pastilla i Platja de Palma no volen la segona pista a l'aeroport de Son Sant Joan per mor del renou dels avions i proposen un nou aeroport a Son Bordils, oblidant-se de que per igual part també serien afectats els nuclis de Sencelles, Costitx i Llubí per mor dels vents d'envolada i aterratge en línia recta entre els tres municipis, just a pocs quilòmetres de distància de la zona indicada.

DESVESTIR A UN SANT...

De dur-se a terme aquest projecte, que per cert ja hi ha força opinions en contra, seria com desvestir a un Sant per vestir-ne un altre, a més d'unes despeses de milers de milions de duros que, el cap davall, surten de la butxaca dels ja massa castigats i poc incentivats contribuents, sobre tot el sector agrari de l'interior de Mallorca.

TOTS SOM HUMANS.

Si la gent de Can Pastilla i Platja de Palma no pot sentir el renou dels avions que tants turistes aporten al seu nucli i a la vegada els crea riquesa, ¿ Què farà la gent pagesa de Llubí, Costitx i Sencelles que durant les messes de segar i batre, collir tàperes, ametlles i garroves sota un sol dardellant i xafogós, suant la camisa des d'el coll fins als punys just per unes poques hores de descans i poder dormir, precisament, les hores en què els avions fan més renou, i, per afegidor, que les fot les millors terres de conreu?. Hi ha que pensar que tots som humans i que la gent del camp és la que més necessita de pau i tranquil·litat durant la nit.

EL PAGÈS NO EN SERA BENEFICIAT.

L'aeroport a Son Bordils, a més de fer malbé a centes de quarterades de terra bona, no donarà cap benefici econòmic a la gent d'aquets tres pobles, sinó que més aviat els acabarà d'enfosar dins aquest pou sec del qual els pagesos no en poden treure el cap. Cal, donç, que les autoritats municipals de Sencelles, Costitx i Llubí prenguin serioses mesures davant aquest projecte d'un segon aeroport a Mallorca, sobre tot a la zona que ens ocupa.

CORRECCIÓ DE BARBARISMES

referents a:

ALIMENTS

Barbarisme Forma correcta

ALMIBAR	almívar
ANXOA	anxova
ATUN	tonyina
CALDO	brou, suc
FIAMBRES	carns fredes
JAMON	cuixot, pernil
MAIS	blat de les Índies
MANTEQUILLA	mantega
MERMELADA	melmelada
PASTEL	pastís
QUEMA	crema
SIFON	sifó

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

TOT - NET

MERCAT DE TENIS

Juan Crispí, 13 - Local 4

Tel. 454898

LOS GERRILOS

Sta. Catalina de Sena - Local 10

Tel. 713874

Esports

GUILLEM RAMIS, UN CAMPIÓ.

Gent del Poble.

En Guillem Ramis, un esportista de la bicicleta, treballador infatigable de l'esport de les dues rodes, és prou conegut a Llubí, on precisament hi ha la penya ciclista "Guillem Ramis", però a més a més la seva fama va més enllà de la nostra mar. Els seus èxits, a més d'ésser prou coneguts a Mallorca també ho són a la península. Innombrables trofeus adornen les estanteries de ca seva. Indubtablement ens trobam davant un vertader as del ciclisme.

P. Quan pujares per primer cop sobre una bicicleta?

R. Tenia quatre anys, i va ésser a Manacor. La primera bicicleta de corredor que vaig tenir va ésser als set anys, la me va regalar mon pare.

P. Quina va ésser la primera vegada que participares en una carrera?

R. Va ésser als set anys, a Algaida.

P. I la primera que guanyares?

R. Va ésser a Ses Salines. Aquest dia complia els vuit anys.

P. Quin va ésser el teu primer preparador?

R. Sempre ho ha estat monpare. Ell m'ha acompanyat per tot i segueix fent-ho actualment.

P. Deu tenir molts de trofeus?...

R. ...Uf!, En tenc més de tres-cents.

P. Te'n recordes dels títols que has aconseguit?

R. He guanyat doscentes-vuitanta-dues carreres. Entre elles, tres campionats a Catalunya, una als Països Catalans, dues victòries d'etapes (Orense i Extremadura), tres

titols de Campió d'Espanya en persecució olímpica. He estat preseleccionat pels mundials de Nova Zelanda, i actualment estic preseleccionat per les Olimpíades de Seul, representant l'equip espanyol.

P. I així mateix deus haver corregut molts quilòmetres amb la bicicleta...

R. Jo calcul uns 140.000 Kms durant els tretze anys de correr.

P. Quan seràs un corredor professional?

R. He procurat retresar-ho un any més per poder participar a les Olimpíades que com saps s'ha d'ésser amateur.

P. I de Mallorca, que'n direm?...

R. A Mallorca ho he guanyat quasi tot, però no he tingut sort en el Cinturó Ciclista. Esta vist que la sort m'ha girat l'esquena...

P. Parlem dels projectes futurs...

R. El principal objectiu és anar a les Olimpíades de Seul, en el mes de setembre, la volta a Madrid, a Orense. A principis de maig el Giro de les Regions d'Italia...

P. Amb tot això que suposa molt d'entrenament i sacrifici no deus poder dedicar-te a altres activitats.

R. No, m'entreno cinc hores diàries que me suposen vuit hores de dedicació. Aquest calendari és degut a que tenc que complir amb la selecció espanyola i amb el meu equip l'OTERO.

P. Què trobes de l'afició de Llubi?

R. Amb mi l'afició s'ha portat molt bé, sempre m'han animat molt i no només a Llubi, també m'acompanyen quan vaig a correr a fora. Aprofit per agrair-los-ho públicament.

Rafael Capó Llompart

LIMPIEZAS

C/. Capitán Castell, 27
Tfon. 52-21-56
LLUBÍ (Mallorca)

P. Tens algun tipus de suport per part de l'Ajuntament o altres institucions?

R. Quan hem varen fer l'homenatge tots m'ajudaren molt. N'estic molt agraït.

P. Parlem de la "Penya Guillem Ramis"

R. Se va fundar fa poc temps. Com és lògic jo també en som soci. Els directius sempre s'han desfet per ajudar-me. La seu de la penya és a l'oficina de les destileries "Dos Perellons". Admeten tots els socis.

Totes les ajudes són poques per donar suport a n'aquest gran esportista llubiné que porta la nostra senyera per tot arreu. A ca seva es respira un ambient mescla d'esport i unió. Per tot arreu hi ha trofeus, molts d'ells de carreres molt prestigioses. Ell sap el camí de triomf. Sap que demà haurà d'asseurer-se altre cop sobre la bicicleta i tornar fer molts de quilòmetres. Ja se sap que l'èxit requereix patiment i mols d'esforç. Però com diven els vells "qui no se cansa alcança"...

Joan Galma Contestí.

X CARRERA POPULAR SANT FELIU. (1 d'agost 1988)

Seràn deu anys que la carrera popular de Sant Feliu ha recorregut pels carrers de Llubí. Practicament tots els clubs d'atletisme de Mallorca han participat a la nostra carrera. Atletes de l'altura d'en Mateo Dominguez, preseleccionat a l'Olimpiada de Los Angeles, també han recorregut a Llubí.

Crec que la Carrera Popular Sant Feliu ha arribat a una gran altura. Ara hem de continuar conservant-la i perfeccionant-la. En aquesta carrera no ens podem aturar.

PRESENTACIÓ DE L'EQUIP DE TERCERA REGIONAL.

Dia 31 de Juliol (dissabte de Sant Feliu), ferà la presentació oficial al camp de futbol el nou equip que la propera temporada, 88-89 predrà part al campionat de lliga. Amb ocasió de la dita presentació es disputarà un partit amistós entre el nou equip i els juvenils d'aquesta temporada. D'aquesta manera també obrirem la temporada futbolística 88-89.

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

UNA GRAN TEMPORADA LA REALITZADA PER L'EQUIP DE FUTBOL JUVENIL DE LLUBÍ.

Podem dir sense por a equivocar-nos que el nostre equip juvenil d'enguany ha realitzat la millor temporada futbolística dels darrers deu anys. L'esforç de la directiva i jugadors i, sobre tot, el treball que fa des de fa molts d'anys en Xesc Baugà, "Bisco", han donat el seu fruit. Esperem que tot això vengui continuïtat les temporades vinents.

L'esport, com qualsevol altra activitat de la vida, requereix d'esforç, el futbol no n'és una excepció; tot l'any jugadors i preparador s'han entrenat tres cops per setmana, tots els diumenges de la temporada empenyats els horabaixes per jugar el partit corresponent. També hi ha hagut reunions de directiva i jugadors i un llarg etc de problemes i coses que s'han hagut d'anar superant. No oblidem tampoc l'esforç i la responsabilitat que suposa encapçalar la taula classificatòria, els magres presuposts als que ens hem de subjectar i finalment l'hend cap que suposa disputar el Play Off amb els millors equips de la temporada. Hem quedat en cinquena posició. Tot plegat ha estat un èxit i ens reconforta la satisfacció del deure acomplit.

I per relaxar-nos res millor que el viatge que varem fer els dies 1, 2, 3 i 4 de juliol per terres andorranes i de La Cerdanya; Verds i ombrívols, infinits boscos i paratjes regats de claríssims rierols i torrents contrastant amb les altes montanyes maselles de robusts arbres i espessa vegetació. Tot ens ha ajudat a descansar i a més a més ens hem vis acompanyats d'altres persones que sense esser futbolistes han volgut esser-hi presents corroborant el companyarisme que hi ha hagut durant tota la lliga tant per part dels jugadors com de l'afició.

Esperem que la temporada 87-88 sia un exemple a continuar en les properes temporades.

AGRAÏMENT.

El club C.D.A. Llubí vol fer públic el seu agraïment a Madó Maria Oliver, "Meca" per la labor realitzada durant 25 anys en benefici del club tenyent sempre net i preparat l'equipatge dels nostros jugadors. Moltes de gràcies.

AQUESTA HA ESTAT LA CAMPANYA DEL JUVENILS DE FUTBOL.

Partits i resultats:

A CA NOSTRA,		A FORA		
LLubí 5,	Mariense 0	Son Servera 0,	LLubí 9	
" 3,	Murenses 1	Alqueria 4,	" 1	
" 5,	Sallista 1	Juventut Inca 1,	" 3	
" 5,	Algaida 0	Porreres 2,	" 2	
" 10,	Colonia 1	Pollença 0,	" 1	
" 3,	Beat Ramon Llull 1	S'Horta 0,	" 4	
" 3,	Campanet 1	Montuiri 1,	" 3	
" 4,	Porreres 1	Mariense 1,	" 3	
" 3,	Son Servera 2	Sallista 1,	" 1	
" 5,	Port de Pollença 0	Murenses 2,	" 0	
" 4,	S'Horta 3	Ramon Llull 1,	" 8	
" 4,	Montuiri 0	Algaida 2,	" 3	
" 5,	Alqueria 1	Colonia 1,	" 1	
" 5,	Juventut Inca 1	Campanet 0	" 4	
RESULTATS DEL PLAY OFF				Partits jugats: 28
LLubí 0,	Murenses 1	La Unión 3,	LLubí 0	" guanyats: 23
" 3,	Sant Jordi 0	Binissalem 1,	" 0	" empatats: 3
" 3,	Meganova 3	Murenses 1,	" 1	" perduts: 2
" 1,	La Unión 0	Sant Jordi 2,	" 1	Gols a favor: 106
" 2,	Binissalem 0	Meganova 4,	" 2	" en contra: 28
				Punts: 49.

ELS PROTAGONISTES: EQUIP DE FUTBOL JUVENIL DE LLUBÍ DE LA TEMPORADA 87-88.

DRETS: Biel Perelló, Jaume Perelló, Sebastià Perelló, Joan Bennassar, Biel Vidal, Tomeu Campaner, Benet i el preparador Xesc Baugà.

ACOTATS: Joan Cladera, Pere Joan, Toni Guardiola, Biel Perelló, Pere Bergas i Mateu Arrom (Hi falta En Salvà que no hi pogué ésser per estar lesionat). Enhorabona a tots.